

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 501/2014-47

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) vo veci sťažnosti obchodnej spoločnosti MÁGERSTAV, spol. s r. o., Tonkovce 384, Nový Život, zastúpenej advokátom JUDr. Miroslavom Pekárom, Krížna 44, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cb 281/2001, za účasti Okresného súdu Dunajská Streda, takto

r o z h o d o l :

Základné právo obchodnej spoločnosti MÁGERSTAV, spol. s r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cb 281/2001 p o r u š e n é b o l i .

Okresnému súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cb 281/2001 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prieťahov.

Obchodnej spoločnosti MÁGERSTAV, spol. s r. o., p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Dunajská Streda p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Dunajská Streda je p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti MÁGERSTAV, spol. s r. o., trovy konania v sume 518,76 € (slovom päťstoosemnaásť eur a sedemdesiatšesť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Miroslava Pekára, Krížna 44, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júna 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti MÁGERSTAV, spol. s r. o., Tonkovce 384, Nový Život (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom JUDr. Miroslavom Pekárom, Krížna 44, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cb 281/2001 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou napadnutého konania vedeného okresným súdom v procesnom postavení žalobkyne, v ktorom sa domáha zaplataenia istiny v sume 536 445,60 Sk s príslušenstvom (17 806,73 € s príslušenstvom) z titulu uzatvorenia zmluvy o dielo. Predmetom zmluvy o dielo bola výstavba predajnej jednotky v Dunajskej Strede za cenu dohodnutú v dodatku č. 2 k tejto zmluve v sume 2 940 659,50 Sk (bez DPH). Sťažovateľka v žalobe tvrdila, že dielo vyhotovila a odovzdala bez väd, na základe čoho si uplatnila nárok na zaplataenie ceny

za zhotovenie diela, ktorá však zo strany žalovaného nebola uhradená v celkovej požadovanej sume.

Sťažovateľka v sťažnosti zdôrazňuje, že „Súdne konanie vo veci samej bolo začaté na základe žaloby zo dňa 9. 7. 2001, čiže s rozdielom 1 mesiaca ku dňu spísania tejto sťažnosti presahuje dĺžka konania dobu 13 rokov, pričom do dnešného dňa nie je vo veci právoplatne rozhodnuté.“.

Vo vzťahu ku kritériám, ktoré ústavný súd štandardne uplatňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažovateľka uvádza:

„1. Právna a faktická zložitosť veci

Predmetom žalobného návrhu je vymáhanie peňažnej pohľadávky - doplatenie ceny diela. Vo všeobecnosti ide o právnu problematiku, ktorá patrí do bežnej rozhodovacej činnosti súdov, aj keď v podmienkach prejednávanej veci vykazovala táto problematika určité špecifiká. Po skutkovej stránke súd vo veci vykonal tri v zásade totožné znalecké dokazovania, navyše ďalšie znalecké dokazovanie z odboru ekonomiky nebolo z neznámych dôvodov vykonané, rovnako nebolo vykonané doplnenie posudku [REDAKOVANÉ], naopak bol vypracovaný nový znalecký posudok STÚ BA. Samotná potreba znaleckého posúdenia v danom prípade netvorí podstatu problému a prieťahov v konaní, keďže je zrejmé, ako to vyplýva zo zrušujúceho uznesenia KS TT, právne a odborné posúdenie veci spočíva v troch jednoduchých krokoch:

- z hľadiska včasnej notifikácie rozdelenie uplatnených vád na zjavné a skryté (čo v zásade spravil KS TT vo svojom zrušujúcom uznesení)

- identifikácia skrytých (následných vád) a zistenie prípadnej zodpovednosti najmä z hľadiska zodpovednosti odporcu za predloženú projektovú dokumentáciu,

- následne, ak sa za tú ktorú vadu zistí aj zodpovednosť navrhovateľa, tak vyčíslenie nákladov na jej odstránenie.

Ide o jednoduchú štruktúru právneho posúdenia veci, ktorú súd za posledných 13 rokov nezrealizoval ani náznakom. Je faktom, že vo veci bolo vykonané znalecké dokazovanie, avšak absolútne neefektívne, keďže prvé dva znalecké posudky sa vzhľadom na závery KS TT stali nepoužiteľné, súd sa nepýtal znalcov to, čo pre svoje právne posúdenie mal zistiť, ale to čo asi z neznámych dôvodov zisťovať chcel.

2. Správanie sa účastníka konania:

Sťažovateľ od začiatku konania postupuje vo veci aktívne, pričom počnúc od roku 2004 bol vo veci právne zastúpený. Sám navrhovateľ sa počnúc od roku 2003 ospravedlnil len z dvoch pojednávaní, a to 25. 9. 2009 - onkologické vyšetrenie a 30. 08. 2013 - dlhodobo plánovaná dovolenka. V oboch prípadoch súd vytýčil tzv. krátke termíny v lehote 2 mesiacov.

3. Postup samotného súdu:

V danom prípade došlo k porušeniu základného práva účastníka konania na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov neefektívnou a nesústredenou činnosťou, ako aj úplnou nečinnosťou súdu v konaní. Neefektívna a nesústredená činnosť pretrváva až do dnešného dňa, je zrejmá z obsahu spisu a zo stručného popisu priebehu konania. Súd v konaní svojou neefektívnou činnosťou a nedostatočnou organizáciou práce zapríčinil jednak to, že celková dĺžka konania presahuje 13 rokov, súčasne vykazuje obdobia neospravedliteľnej nečinnosti.“

Sťažovateľka sa domáha aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 12 500 €, a to z týchto dôvodov:

„- predovšetkým samotná skutočnosť porušenia práva sťažovateľa pokiaľ toto porušenie bude vyslovené,

- extrémne neprimeraná dĺžka súdneho konania,

- postup súdu, ktorý je v mnohých obdobiach poznačený úplnou nečinnosťou, inak neefektívnou a nesústredenou činnosťou,

- predmet sporu, neuhradená istina 17. 000 EUR + 15 ročný úrok z omeškania a trov konania.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Dunajskej Strede v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cb 281/2001 porušené bolo.

2. Okresnému súdu v Dunajskej Strede sa prikazuje, aby v konaní vedenom 5 Cb 281/2001 konal bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 12.500 €, ktoré je Okresný súd Dunajská Streda povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia...

4. Sťažovateľovi priznáva úhradu trov konania..., ktoré je Okresný súd Dunajská Streda povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. Miroslava Pekára... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Náklady právneho zastúpenia sú... 338,06 €.“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 501/2014-25 z 10. septembra 2014 ju prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval ústavný súd predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k sťažnosti a zároveň oznámila, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 265/2014 z 13. marca 2015 okrem prehľadu procesných úkonov vykonaných v napadnutom konaní uviedla:

„Podľa môjho názoru ide o vec skutkovo a právne zložitú, napriek tomu, že podľa predmetu ide o zaplatenie istiny a jej príslušenstva. Pohľadávka sťažovateľa pochádza z plnenia zmluvy o dielo. Súd vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie nariadením znaleckých posudkov (aj na návrh žalobcu) a zadovážením listinných dôkazov. Nariaďoval pojednávania, ktoré viackrát boli odročené z dôvodu neúčasti žalovaného a jeho pr.

zástupcu a z dôvodu neprítomnosti žalobcu (minimálne 3 krát). Je skutočnosťou, že súd pojednávanie dva krát odročil aj z dôvodu zváženia ďalšieho postupu.“

Vo vzťahu k doterajšiemu (chronologickému) priebehu napadnutého konania sa v prípise predsedníčky okresného súdu uvádza:

«... Súdna tajomníčka dňa 20. 7. 2001 vydala výzvu na zaplatenie súdneho poplatku. Žalobca výzvu prevzal 25. 7. 2001, súdny poplatok bol uhradený 30. 7. 2001.

- Dňa 11. 9. 2001 súd vydal platobný rozkaz, ktorého písomné vyhotovenie zo súdu bolo vyexpedované 13. 9. 2001. Žalobca platobný rozkaz prevzal 18. 9. 2001. Žalovaný platobný rozkaz neprevzal, zásielka súdu bola vrátená 19. 9. 2001 s poznámkou, že adresát nebol zastihnutý.

- Dňa 3. 10. 2001 na základe pokynu súdnej tajomníčky, ktorý pokyn bol vykonaný 5. 10. 2001, bola požiadaná mestská polícia o súčinnosť pri doručovaní platobného rozkazu žalovanému. Žalovaný platobný rozkaz prevzal dňa 22. 10. 2001 osobne na súde. Dňa 5. 11. 2001 žalovaný proti platobnému rozkazu podal odpor.

- Vec na základe pokynu súdnej tajomníčky dňa 5. 11. 2001 bola prevedená do registra Cb a pod sp. zn. 5 Cb/281/2001 bola pridelená do oddelenia zákonnej sudkyne JUDr. Márie Jačkovéj Sziegel. Sudkyňa vo veci vykonala tieto úkony:

- Dňa 11. 11. 2001 dala pokyn na doručenie opisu odporu žalobcovi na vyjadrenie a na vydanie výzvy žalovanému na zaplatenie súdneho poplatku. Jej pokyn bol vykonaný 5. 12. 2001. Žalobca a pr. zást. žalovaného výzvu prevzali dňa 10. 12. 2001. Súdny poplatok bol uhradený 13. 12. 2001.

- Dňa 14. 1. 2002 sudkyňa určila termín pojednávania na 26. 2. 2002.

- Dňa 26. 2. 2002 pojednávanie bolo odročené na 9. 4. 2002 z dôvodu, že na pojednávania sa nedostavil žalovaný a jeho pr. zástupca, ktorý svoju neúčast ospravedlnil z dôvodu kolízie iného pojednávania.

- Dňa 9. 4. 2002 pojednávanie opäť bolo odročené na neurčito z dôvodu, že sa nedostavil žalovaný ani jeho pr. zást, ktorý svoju neúčast písomne ospravedlnil z dôvodu hospitalizácie.

- Ďalší termín pojednávania bol určený dňa 7. 5. 2002 na 18. 6. 2002.

- Dňa 18. 6. 2002 pojednávanie bolo odročené na 23. 8. 2002 z dôvodu, že sa účastníci konania, ani pr. zástupcovia nedostavili.

- Dňa 27. 8. 2002 pojednávanie opäť bolo odročené a to na 3. 10. 2002 z dôvodu, že sa nedostavili účastníci konania, ani pr. zástupca žalovaného. Žalobca svoju neúčast' písomne ospravedlnil.

- Dňa 3. 10. 2002 pojednávanie opäť bolo odročené na neurčito z dôvodu, že sa nedostavili účastníci.

- Dňa 4. 10. 2002 sudkyňa určila termín pojednávania na 31. 10. 2002.

- Dňa 31. 10. 2002 na pojednávaní boli prítomní účastníci konania, ktorí boli vypočutí. Pojednávanie bolo odročené na 3. 12. 2002 za účelom predvolania svedkov. Žalovanému bolo uložené doložiť do spisu kompletnú stavebnú dokumentáciu.

- Dňa 3. 12. 2002 pojednávanie bolo odročené na 9. 1. 2003 z dôvodu, že sa nedostavil žalobca, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil telefonicky dňa 3. 12. 2002 a žiadal odročiť pojednávania z dôvodu, že chce byť prítomný pri vypočutí svedkov. Dodatočne ospravedlnenie zaslal aj písomne.

- Dňa 9. 1. 2003 na pojednávaní boli vypočutí účastníci konania a predvolaní svedkovia. Pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania z odboru stavebníctva.

- Dňa 3. 5. 2003 bolo vypracované uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania a spisový materiál bol postúpený pribratému znalcovi, ktorý ho prevzal 4. 7. 2003. Znalec dňa 4. 8. 2003 oznámil súdu, že od roku 2000 nie je už znalcom.

- Dňa 16. 9. 2003 sudkyňa dala pokyn na vydanie výzvy pribratému znalcovi, aby súdu vrátil spisový materiál, výzvu prevzal 29. 9. 2003.

- Dňa 21. 10. 2003 súd do konania pribral iného znalca.

- Dňa 12. 1. 2004 sudkyňa dala pokyn na urgovanie predloženia znaleckého posudku. Jej pokyn bol vykonaný 12. 1. 2004.

- Dňa 6. 2. 2004 znalec predložil na súd znalecký posudok a vyúčtovanie znalečného.

- Dňa 18. 2. 2004 súdnemu znalcovi bola priznaná odmena za vyhotovenie znaleckého posudku. Vyjadrenie k znaleckému posudku na súd bolo doručené od žalovaného 12. 3. 2004. Žalobca prostredníctvom pr. zástupcu dňa 17. 3. 2004 zaslal súdu

splnomocnenie pre pr. zástupcu, žiadal predĺžiť lehotu na vyjadrenie k znaleckému posudku a zaslanie fotokópií zápisníc zo súdnych pojednávanií.

- Dňa 13. 4. 2004 sudkyňa dala pokyn na vydanie urgencie pre žalobcu na predloženie vyjadrenia k znaleckému posudku. Žalobca dňa 17. 5. 2004 žiadal predĺžiť lehotu na podanie vyjadrenia k znaleckému posudku. Vyjadrenie žalobcu na súd bolo doručené 18. 6. 2004.

- Dňa 17. 5. 2004 sudkyňa určila termín pojednávania na 22. 6. 2004.

- Dňa 22. 6. 2004 na pojednávanií súd krátkou cestou doručil vyjadrenie žalobcu k znaleckému posudku pr. zást. žalovaného. Bol vypočutý aj pribratý znalec. Pojednávanie bolo odročené na neurčito a znalcovi bolo uložené v lehote 10 dní vyjadriť sa k námietkam účastníkov konania. Spis bol uložený na lehotu 4. 7. 2004.

- Dňa 6. 7. 2004 sudkyňa dala pokyn na vydanie výzvy pre súdneho znalca na predloženie vyjadrenia k námietkam účastníkov.

- Dňa 16. 7. 2004 v spise bol urobený záznam o tom, že súdny znalec písomne oznámil, že svoje vyjadrenie už zaslal. Následne do spisu bolo založené stanovisko znalca k námietkam účastníkov, ktoré na súd bolo doručené 8. 7. 2004.

- Dňa 5. 8. 2004 sudkyňa dala pokyn, aby stanovisko znalca bolo ofotené a doručené pr. zástupcom účastníkov konania na vyjadrenie a predloženie ďalších dôkazov v lehote 15 dní.

- Dňa 17. 9. 2004 sudkyňa určila termín pojednávania na 5. 11. 2004.

- Dňa 5. 11. 2004 na pojednávanie sa nedostavil žalovaný, bol prítomný jeho pr. zást. Pr. zást. žalobcu navrhol nariadiť nové znalecké dokazovanie, z dôvodu, že podľa neho znalecký posudok nevyriešil tie otázky, ktoré boli kladené znalcovi a žiadal prípade nariadenia znaleckého dokazovania poskytnúť primeranú lehotu na predloženie otázok pre znalca. Pojednávanie bolo odročené na neurčito, s tým, že pr. zást. účastníkov bolo uložené v lehote do 15. 11. 2004 predložiť súdu otázky, ktoré majú byť položené znalcovi. Žalovaný otázky na súd doručil 15. 11. 2004 a žalobca otázky na súd doručil dňa 27. 1. 2005.

- Dňa 14. 3. 2005 súd vo veci opäť nariadil znalecké dokazovanie z odboru ekonomiky, odvetvie účtovníctvo. Písomné vyhotovenie uznesenia zo súdu bolo

vyexpedované 16. 3. 2005. Pribratý znalec dňa 30. 3. 2005 oznámil súdu, že znalecký úkon nemôže vykonať pretože pôsobí ako znalec v odbore ekonomika a podnikanie v odvetví finančníctvo a nie účtovníctvo. Zároveň bol súdu vrátený aj spis.

- Dňa 20. 3. 2006 súd do konania pribral dvoch znalcov z odboru stavebníctva, odvetvie porúch stavieb a statika a projektovania stavieb, [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Pribratý súdny znalec [REDAKOVANÉ] dňa 2. 5. 2006 požiadal súd o doplnenie materiálov k znaleckému posudku a o poskytnutie preddavku na vykonanie znaleckého úkonu.

- Dňa 28. 6. 2006 súd pribratému súdnemu znalcovi poskytol preddavok na vykonanie znaleckého úkonu.

- Dňa 13. 11. 2006 sudkyňa dala pokyn na urgovanie vyhotovenia znaleckého posudku. Súdny znalec [REDAKOVANÉ] výzvu prevzal 28. 11. 2006 a jeho odpoveď na súd bola doručená 15. 12. 2006.

- Dňa 21. 1. 2007 sudkyňa dala pokyn, aby uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania bolo doručené aj druhému pribratému znalcovi s tým, že spisový materiál v tom čase sa už nachádzal u znalca [REDAKOVANÉ]. O tejto úprave bol upovedomený aj [REDAKOVANÉ]. Súdni znalci uznesenia súdu a oznámenia prevzali 16. 2. 2007.

- Dňa 26. 2. 2007 súdny znalec [REDAKOVANÉ] oznámil súdu, že požiadal MS SR o vyčiarknutie zo zoznamu znalcov pre odvetvie projektovanie v stavebníctve. Na základe uvedeného súd dňa 7. 3. 2007 vydal uznesenie, ktorým pozmenil svoje uznesenie zo dňa 20. 3. 2006 a namiesto [REDAKOVANÉ] do konania pribral znalkyňu [REDAKOVANÉ].

- Dňa 10. 5. 2007 pribratá znalkyňa [REDAKOVANÉ] oznámila súdu, že už nevykonáva činnosť v oblasti projektovania v stavebníctve a požiadala Ministerstvo spravodlivosti SR o vyčiarknutie zo zoznamu znalcov v uvedenom odvetví.

- Dňa 5. 5. 2007 súd zrušil svoje uznesenie zo dňa 7. 3. 2007 v časti poverenia znalkyne [REDAKOVANÉ] a do konania ako druhého znalca pribral znalkyňu [REDAKOVANÉ].

- Dňa 6. 7. 2007 pribratá znalkyňa [REDAKOVANÉ] oznámil súdu, že žiada Ministerstvo spravodlivosti SR o vyčiarknutie zo zoznamu znalcov pre odvetvie projektovanie v stavebníctve.

- Dňa 19. 11. 2007 súd svoje uznesenie zo dňa 5. 5. 2007 v časti pribratia znalkyne [REDAKOVANÉ] zrušil a do konania ako druhého znalca pribral [REDAKOVANÉ]. Znalkyňa [REDAKOVANÉ] uznesenie súdu neprevzala, zásielka na súd bola vrátená 5. 12. 2007.

- Dňa 11. 3. 2008 sudkyňa dala pokyn na opätovné doručenie uznesenia uvedenej znalkyni, ktorá uznesenie prevzala 19. 3. 2008.

- Dňa 22. 4. 2008 sudkyňa dala pokyn na uloženie spisu na lehotu 15. 6. 2008. Dňa 19. 6. 2008 sudkyňa dala pokyn na urgovania vykonania znaleckého úkonu. Súdni znalci urgenciu prevzali 10. 7. 2008 a 12. 7. 2008. Na urgenciu reagoval znalec [REDAKOVANÉ] a oznámil súdu, že doteraz sa mu nepodarilo spojiť s druhým pribratým znalcom.

- Dňa 5. 9. 2008 sudkyňa dala pokyn, aby bol vyzvaný druhý pribratý znalec na oznámenie prečo sa nekontaktoval so znalcom [REDAKOVANÉ]. Jej pokyn bol vykonaný 8. 9. 2008. Súdny znalec výzvu prevzal 2. 10. 2008. Na výzvu súdu znalec nereagoval.

- Dňa 20. 11. 2008 sudkyňa dala pokyn na vydanie výzvy pre znalca [REDAKOVANÉ], aby oznámil súdu, či už druhý pribratý znalec s ním spolupracuje. Súdny znalec výzvu prevzal 29. 12. 2008. Reagoval na ňu oznámením doručeným na súd 5. 1. 2009 a oznámil, že znalecký posudok vyhotoví v priebehu februára 2009.

- Dňa 12. 1. 2009 sudkyňa dala pokyn, aby spis bol uložený na lehotu 15. 2. 2009 a súdny znalec bol telefonicky upovedomený o tom, že súhlasí s tým, aby posudok bol vyhotovený v mesiaci február.

- Dňa 27. 2. 2009 súdny znalec [REDAKOVANÉ] predložil na súd znalecký posudok.

- Dňa 2. 3. 2009 sudkyňa dala pokyn na doručenie znaleckého posudku pr. zástupcom účastníkov, ktorí znalecký posudok prevzali 5. 3. 2009 a 11. 3. 2009. Vyjadrenia na súd boli doručené 23. 3. 2009 a 20. 5. 2009.

- Dňa 31. 3. 2009 sudkyňa určila termín pojednávania na 26. 5. 2009.

- Dňa 2. 4. 2009 súd rozhodol o odmene znalca.
- Dňa 20. 5. 2009 znalec [REDACTED] predložil na súd znalecký posudok.
- Dňa 26. 5. 2009 na pojednávanie sa nedostavil žalovaný, jeho neúčast' ospravedlnil jeho pr. zást. Pojednávanie bolo odročené na neurčito, s tým, že bude vyžiadany spis bývalého Stavebného úradu, odbor životného prostredia.
- Dňa 29. 5. 2009 sudkyňa dala pokyn na vyžiadanie spisu bývalého Stavebného úradu, odbor životného prostredia od Mestského úradu Dunajská Streda.
- Dňa 3. 6. 2009 bol spísaný úradný záznam o tom, že podľa oznámenia Mestského úradu Dunajská Streda predmetný spis eviduje Obvodný úrad Dunajská Streda.
- Dňa 9. 6. 2009 sudkyňa dala pokyn na vyžiadanie spisu bývalého Stavebného úradu, odbor životného prostredia od Obvodného úradu Dunajská Streda. Oznámenie na súd bolo doručené 26. 6. 2009 s tým, že v archíve predmetný spis sa nenachádza.
- Dňa 14. 8. 2009 sudkyňa dala pokyn na doručenie výzvy pr. zást. žalovaného, aby oznámil súdu adresu [REDACTED], projektanta stavby. Jej pokyn bol vykonaný 14. 8. 2009. Odpoveď pr. zást. žalovaného na súd bola doručená 8. 9. 2009.
- Dňa 16. 9. 2009 sudkyňa určila termín pojednávania na 27. 10. 2009.
- Dňa 28. 9. 2009 pr. zást. žalobcu doručil súdu žiadosť o odročenie pojednávania.
- Dňa 1. 10. 2009 sudkyňa dala pokyn na vydanie výzvy pr. zást. žalobcu na doručenie lekárskeho potvrdenia o hospitalizácii konateľa žalobcu. Odpoveď na súd bola doručená 20. 10. 2009.
- Dňa 27. 10. 2009 na pojednávani pr. zástupcovia účastníkov predniesli konečné návrhy a pojednávanie bolo odročené na 13. 11. 2009 za účelom vyhlásenia rozsudku.
- Dňa 13. 11. 2009 na pojednávani bol vyhlásený rozsudok. Písomné vyhotovenie rozsudku zo súdu bolo vyexpedované 13. 11. 2009.
- Dňa 30. 11. 2009 žalobca podal proti rozsudku odvolanie.
- Dňa 30. 11. 2009 sudkyňa dala pokyn na predloženie spisu vyššiemu súdnemu úradníkovi, ktorý dňa 1. 12. 2009 dal pokyn na vydanie uznesenia na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie a na vydanie výzvy pr. zást. žalovaného na vyjadrenie k odvolaniu. Jeho pokyn bol vydaný 3. 12. 2009. Vyjadrenie žalovaného na súd bolo

doručené 16. 12. 2009 a žalobca súdny poplatok uhradil 14. 12. 2009. Spisový materiál dňa 28. 12. 2009 bol doručený na Krajský súd v Trnave na rozhodnutie o odvolaní.

- Dňa 31. 5. 2010 krajský súd napadnutý rozsudok prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, následne spis bol vrátený tunajšiemu súdu dňa 9. 7. 2010.

- Dňa 18. 8. 2010 sudkyňa dala pokyn na opakované vyžiadanie spisu bývalého Okresného úradu. Jej pokyn bol vykonaný 19. 8. 2010.

- Dňa 27. 8. 2010 bol na súd doručený spis od Obvodného úradu Dunajská Streda.

- Dňa 25. 8. 2010 bolo na súd doručené vyjadrenie žalobcu k uzneseniu krajského súdu.

- Dňa 23. 9. 2010 sudkyňa dala pokyn na doručenie vyjadrenia žalobcu pr. zást. žalovaného, na vydanie výzvy pr. zást. žalovaného na predloženie ďalších dôkazov a na vydanie žiadosti Obvodnému úradu Dunajská Streda.

- Dňa 13. 12. 2010 pr. zást. žalovaného žiadal o predĺženie lehoty na predloženie dôkazov.

- Dňa 1. 2. 2011 sudkyňa určila termín pojednávania na 29. 3. 2011.

- Dňa 23. 03. 2011 pr. zást. žalovaného predložil súdu požadované doklady, návrh na výsluch svedkov a žiadosť o odročenie pojednávania.

- Dňa 29. 3. 2011 na pojednávaní boli vypočutí znalec a svedok, pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že súd vyhodnotí vykonané dôkazy a zváži ďalší postup vo veci.

- Dňa 1. 4. 2011 sudkyňa dala pokyn na vyžiadanie ďalšieho spisu bývalého Obvodného úradu Dunajská Streda. Jej pokyn bol vykonaný 2. 6. 2011. Spis na súd bol doručený 14. 6. 2011.

- Dňa 17. 8. 2011 súd rozhodol o odmene znalca. Uznesenie zo súdu bolo vyexpedované 22. 8. 2011 a dňom 13. 9. 2011 nadobudlo právoplatnosť.

- Dňa 29. 9. 2011 sudkyňa dala pokyn na vydanie výzvy znalcovi [REDAKOVANÉ]. Odpoveď znalca bola na súd doručená 18. 10. 2011.

- Dňa 24. 10. 2011 vyšší súdny úradník dal pokyn na vydanie výzvy znalcovi [REDAKOVANÉ], aby svoju žiadosť čo do označenia nehnuteľnosti upresnil. Jeho pokyn bol vykonaný 26. 10. 2011. Odpoveď znalca bola na súd doručená 08. 11. 2011.

- Dňa 24. 10. 2011 súd priznal znalcovi [REDACTED] preddavok na vypracovanie znaleckého posudku. Písomné vyhotovenie uznesenie zo súdu bolo vyexpedované 26. 10. 2011 a dňom 16. 11. 2011 nadobudlo právoplatnosť.

- Dňa 18. 11. 2011 vyšší súdny úradník dal pokyn na vydanie výzvy znalcovi [REDACTED]. Odpoveď znalca bola na súd doručená 30. 11. 2011.

- Dňa 27. 1. 2012 sudkyňa dala pokyn na základe odpovede znalca na vyžiadanie originálov dokladov do Správy katastra Dunajská Streda. Odpoveď na súd bola doručená 23. 2. 2012.

- Dňa 28. 2. 2012 sudkyňa dala pokyn na doručenie originálov zadovážených dokladov znalcovi [REDACTED]. Jej pokyn bol vykonaný 28. 2. 2012. Súdny znalec [REDACTED] dňa 16. 3. 2012 oznámil súdu, že bol zo zoznamu znalcov vyčiarknutý, preto nemôže pokračovať vo vyhotovení požadovaného znaleckého úkonu. Vrátil súdu aj spisový materiál.

- Dňa 19. 4. 2012 vyšší súdny úradník elektronicky sa obrátil na [REDACTED] s dopytom, v akej lehote by vedel vykonať znalecký úkon. Žiadosť uvedenému znalcovi bola zaslaná aj poštou, ktorú prevzal 24. 4. 2015.

- Dňa 7. 5. 2012 znalec nahliadol do spisového materiálu a dňa 24. 5. 2012 oznámil súdu, že problematika je komplikovaná, mali by ju riešiť minimálne traja odborníci. On je pracovne vyťažovaný, rieši 4 zadané znalecké úkony. Doporučil súdu problém riešiť cez Ústav súdneho znalectva.

- Dňa 29. 6. 2012 súd do konania pribral Ústav súdneho znalectva Stavebnej fakulty Slovenskej technickej Univerzity v Bratislave, odvetvie poruchy stavieb, statika a projektovanie stavieb.

- Dňa 2. 8. 2012 pr. zást. žalobcu žiadala súd o opravu uznesenia zo dňa 29. 6. 2012.

- Dňa 20. 9. 2012 súd opravil svoje uznesenie zo dňa 29. 6. 2012 v časti výšky preddavku na znalecký posudok.

- Dňa 8. 10. 2012 Obvodný úrad Dunajská Streda žiadala vrátenie spisu. Súd mu oznámil, že predmetný spis je pripojený do súdneho spisu, ktorý sa nachádza u súdneho znalca.

- Dňa 30. 11. 2012 Ústav súdneho znalectva oznámil súdu dátum vykonania miestnej obhliadky a žiadal súhlas k použitiu motorového vozidla na miestnu obhliadku.

- Dňa 16. 1. 2013 bol na súd doručený znalecký posudok.

- Dňa 21. 1. 2013 sudkyňa dala pokyn na doručenie znaleckého posudku účastníkom konania. Žalovaný dňa 6. 2. 2013 požiadal súd o predĺženie lehoty na vyjadrenie k znaleckému posudku o 25 dní. Pr. zást. žalobcu vyjadrenie k znaleckému posudku zaslal dňa 21. 2. 2013.

- Dňa 21. 2. 2013 vyšší súdny úradník dal pokyn na vydanie výzvy znaleckému ústavu na špecifikáciu znaleckej odmeny. Jeho pokyn bol vykonaný 21. 2. 2013.

- Dňa 18. 3. 2013 pr. zást. žalovaného zaslal vyjadrenie k znaleckému posudku.

- Dňa 21. 3. 2013 znalecký ústav zaslal súdu špecifikáciu vyúčtovania znalečného.

- Dňa 28. 3. 2013 súd rozhodol o odmene znalca.

- Dňa 18. 07. 2013 sudkyňa určila termín pojednávania na 30. 8. 2013.

- Dňa 1. 8. 2013 a 2. 8. 2013 bolo na súd doručené vyjadrenie znaleckého ústavu k projektu sanácií.

- Dňa 14. 8. 2013 pr. zást. žalobcu žiadal o odročenie pojednávania z dôvodu čerpania dovolenky, aj pr. zást. žalovaného zaslal súdu vyjadrenie k žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania.

- Dňa 15. 8. 2013 sudkyňa dala pokyn na odročenie termínu pojednávania zo dňa 30. 8. 2013 na 3. 10. 2013.

- Dňa 5. 9. 2013 bolo na súd doručené vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaného a návrh na výsluh svedka. Návrhu na výsluch svedka súd vyhovel a svedok bol predvolaný na 3. 10. 2013.

- Dňa 2. 10. 2013 bolo na súd doručené vyjadrenie žalovaného.

- Dňa 3. 10. 2013 na pojednávani boli vypočutí účastníci konania a prítomný svedok. Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že súd urobí dotaz na Slovenskú sporiteľňu a na znalecký ústav.

- Dňa 10. 10. 2013 žalovaný predložil súdu zmluvu o dielo.

- Dňa 11. 10. 2013 sudkyňa dala pokyn na vydanie žiadosti znaleckému ústavu na vyjadrenie k výpovedi svedka. Odpoveď na súd bola doručená 20. 11. 2013.

- Dňa 5. 12. 2013 pr. zást. žalobcu doručil súdu vyjadrenie k zmluve o dielo.
- Dňa 26. 4. 2014 sudkyňa určila termín pojednávania na 10. 6. 2014.
- Dňa 14. 5. 2014 pr. zást. žalobcu oznámil súdu adresu navrhnutého svedka.
- Dňa 10. 6. 2014 (na zápisnici omylom je uvedený dátum 6. 6. 2014) na pojednávaní boli vypočutí účastníci konania a prítomný svedok. Pojednávanie bolo odročené na 11. 7. 2014 za účelom konfrontácie výpovede dvoch svedkov.
- Dňa 1. 7. 2014 pr. zást. žalovaného doručil súdu návrh na výsluch ďalšieho svedka, ktorý bol dodatočne predvolaný na pojednávanie.
- Dňa 11. 7. 2014 na pojednávaní bol vypočutý navrhnutý svedok a pojednávanie bolo odročené na 23. 9. 2014 za účelom opätovného predvolania jedného z dvoch svedkov, ktorý sa nedostavil na pojednávanie.
- Dňa 14. 7. 2014 pr. zást. žalovaného predložil súdu fotokópiu zmluvy o dielo. Dňa 22. 9. 2014 žalovaný doručil súdu vyjadrenie.
- Dňa 23. 9. 2014 na pojednávaní boli vypočutí účastníci konania a svedkovia. Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že súd zväží ďalší postup v konaní.
- Dňa 8. 1. 2015 sudkyňa určila termín pojednávania na 20. 2. 2015.
- Dňa 3. 2. 2015 pr. zást. žalobcu predložil na súd konečný návrh.
- Dňa 19. 2. 2015 pr. zást. žalovaného predložil súdu konečný návrh.
- Dňa 20. 2. 2015 na pojednávaní pr. zástupcovia predniesli svoje záverečné návrhy a pojednávanie bolo odročené na 10. 3. 2015 za účelom vyhlásenia rozsudku.
- Dňa 26. 2. 2015 pr. zást. žalobcu predložil na súd východiská pre uplatnenie trov konania.
- Dňa 3. 3. 2015 pr. zást. žalovaného predložil súdu dodatok k písomnému záverečnému návrhu.
- Dňa 10. 3. 2015 na pojednávaní súd vyhlásil medzitýmny rozsudok, citujem: „nárok žalobcu čo do základu nároku je daný, o výške pohľadávky a trovách konania súd rozhodne v konečnom rozsudku“.»

Keďže prehľad procesných úkonov uvedený v prípise predsedníčky okresného súdu zodpovedá zisteniam ústavného súdu vyplývajúcim zo zapožičaného súdneho spisu, ústavný súd ho považoval za relevantný podklad pre svoje rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľky.

Ústavný súd následne vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aby sa vyjadril k tomu, či trvá na ústnom pojednávaní vo veci, a zároveň mu zaslal vyjadrenie predsedníčky okresného súdu k sťažnosti na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska. Právny zástupca sťažovateľky v podaní doručenom ústavnému súdu 13. apríla 2015 oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci, a k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu predovšetkým uviedol:

„1. Okresný súd v Dunajskej Strede „medzitýmny rozsudok“ rozhodol o nároku, ktorý nikto v konaní nespochybňoval! Nikto, ani sám všeobecný súd (viď podrobne už spomínaná strana 3 a 4 rozsudku zo dňa 13. 11. 2009), ani súd odvolací, ani samotný odporca a už vôbec nie navrhovateľ predsa nespochybnili základ uplatneného nároku! Nie je zrejmé, prečo po 13 a pol roku súd medzitýmne rozhodoval o niečom, čo nebolo sporné! Tento zmätočný postup súdu a medzitýmny kvázirozsudok prekvapil tak navrhovateľa ako aj odporcu, pričom žiaden z účastníkov nepodal opravný prostriedok, pretože nebolo voči čomu. Medzitýmny rozsudok o základe nároku uplatneného navrhovateľom je ďalším príkladom neefektívnej činnosti súdu prvého stupňa, keďže ten rozhodol o niečom, čo nebolo nikdy sporné, ide o rozsudok, ktorý žiadnym spôsobom neodstránil, a to ani čiastočne, právnu neistotu v postavení účastníkov konania, zároveň ide o rozsudok, ktorý žiadnym spôsobom neprispieje k rozhodnutiu vo veci samej. Ide o rozsudok zbytočný.

2. Čo sa týka zadováženia listinných dôkazov, tak súd v priebehu takmer 14 rokov zadovážoval podľa vedomosti navrhovateľa jedine príslušný spis zo stavebného úradu, ktorý sa týkal stavby diela. Vyžiadanie si spisu stavebného úradu nijak nedopadá na obťažnosť či zložitosť konania, ide o jednoduchý a nenáročný úkon, ktorým by všeobecný súd nemal vôbec argumentovať.

Čo sa týka znaleckého dokazovania je nesporné, že v konaní bolo vykonaných viacero znaleckých posudkov. V tomto smere je však nutné poukázať na zrušujúce uznesenie

KS TT, ktorým bol zrušený prvý rozsudok okresného súdu v DS a z ktorého obsahuje zrejmé, že vykonávanie znaleckého dokazovania bolo neúčelné!

3. Súd ďalej vo svojom vyjadrení uviedol, že minimálne 3x bolo pojednávanie odročené z príčin na strane sťažovateľa. Táto skutočnosť vyplýva aj z podanej sťažnosti, pričom máme za to, že nemá žiaden dopad na takmer 14 ročné trvanie sporu. Navrhovateľ sa vždy ospravedlnil v primeranom predstihu a súčasne uviedol dôvodné prekážky (onkologické ochorenie, dlhodobo plánovaná letná dovolenka 30. 08. 2013 - navyše 29. 8. 2013 bol štátny sviatok a nasledoval tzv. predĺžený víkend), v oboch prípadoch súd obratom vytýčil krátke termíny, čiže tieto skutočnosti nemali dopad na trvanie sporu. Rovnako sa účastníci konania 2x spoločne nezúčastnili vytýčeného pojednávania v 8,10/2002 z dôvodu, že medzi nimi prebiehali mimosúdne rokovania, ktoré však boli neúspešné. Tieto 4 prípady dôvodných neúčasti mali zanedbateľný, takmer nulový dopad na trvanie sporu v maximálnej možnej súhrnnej dĺžke 4 mesiacov z celkových 13 rokov a 10 mesiacov.“

V podaní doručenom ústavnému súdu 13. apríla 2015 právny zástupca sťažovateľky tiež uviedol, že sa domáha úhrady trov konania pred ústavným súdom v celkovej sume 518,76 €.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľky a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na konaní ústneho pojednávania, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľka zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Vo vzťahu k právnej a faktickej zložitosti veci ústavný súd konštatuje, že predmet napadnutého konania (sťažovateľka sa ako žalobkyňa domáha zaplatenia sumy 17 806,73 € s príslušenstvom z titulu nárokov vyplývajúcich zo zmluvy o dielo) po skutkovej ani právnej stránke nemožno hodnotiť za taký zložitý, aby mohol ospravedlniť jeho doterajšiu zjavne neprimeranú dĺžku (takmer 14 rokov). Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že ústavný súd čiastočne akceptuje obranu okresného súdu v časti týkajúcej sa faktickej zložitosti veci, predovšetkým z hľadiska časovo náročnejších požiadaviek na uskutočnenie objektívneho znaleckého dokazovania.

2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zo spisovej dokumentácie nezistil žiadne zásadnejšie okolnosti, ktorými sťažovateľka mohla prispieť ku vzniku prieťahov v napadnutom konaní. V tejto súvislosti k tvrdeniam predsedníčky okresného súdu o nevyhnutnosti odročenia pojednávania z dôvodu neprítomnosti sťažovateľky ústavný súd odkazuje na obranu sťažovateľky k týmto tvrdeniam vyplývajúcu z vyjadrenia jej právneho zástupcu doručeného ústavnému súdu 13. apríla 2015 (bod 3 podania právneho zástupcu sťažovateľky, pozn.).

3. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prieťahom, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že napadnuté konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 5 Cb 281/2001, ktoré sa začalo 9. júla 2001, trvá takmer 14 rokov a dosiaľ nie je právoplatne skončené.

Z doterajšieho priebehu konania popísaného v časti I tohto nálezu vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní v zásade konal plynulo, t. j. bez období dlhodobejšej neodôvodnenej nečinnosti (k obdobiam krátkodobej nečinnosti došlo napr. v období od januára 2003, keď okresný súd uskutočnil pojednávanie, do mája 2003, keď uznesením č. k. 5 Cb 281/2001-102 nariadil znalecké dokazovanie, alebo v období od marca 2013, keď rozhodol o priznaní odmeny ustanovenému znaleckému ústavu, do júla 2013, keď okresný súd určil termín pojednávania, a od 5. decembra 2013, keď sťažovateľka doručila okresnému súdu vyjadrenie, až do apríla 2014, keď bol vo veci nariadený termín pojednávania

na 10. jún 2014, pozn.). Bez ohľadu na túto skutočnosť ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou (napr. IV. ÚS 121/2011, IV. ÚS 188/2011) konštatuje, že doterajšiu zjavne neprimeranú dobu napadnutého konania, ktoré ani po takmer 14 rokoch nie je právoplatne skončené, nemožno z ústavnoprávneho hľadiska považovať za akceptovateľnú, keďže vzhľadom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci celkom zjavne naznačuje, že postup okresného súdu bol ako celok nesústredený a neefektívny, a teda nerešpektujúci požiadavky vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Tento záver okrem doterajšej dĺžky napadnutého konania potvrdzuje aj odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21 Cob 486/2009 z 31. mája 2010, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu z 13. novembra 2009 vydaný v napadnutom konaní. Z označeného uznesenia odvolacieho súdu totiž vyplýva, že dôvodom zrušenia označeného rozsudku okresného súdu bol predovšetkým nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie.

V konkrétnych okolnostiach ústavný súd hodnotí ako nesústredenú činnosť, teda činnosť nevedúcu efektívne k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky v napadnutom konaní taktiež postup okresného súdu súvisiaci s nariaďovaním znaleckého dokazovania. K nie zanedbateľnému predĺženiu napadnutého konania podľa názoru ústavného súdu prispela aj skutočnosť, že okresný súd nevyužíval procesné prostriedky, ktoré slúžia na zaistenie vypracovania a predloženia znaleckého posudku v súdom určených lehotách.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené skutočnosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že všeobecný súd vzhľadom na jeho povinnosť organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, zodpovedá za adekvátne a účelné využitie procesných prostriedkov, ktoré mu na tento účel zveruje (vrátane poriadkových opatrení v zmysle § 53 OSP), aj vo vzťahu k súdnemu znalcovi. Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu znalca pri vypracovaní znaleckého posudku.

Okrem uvedeného neostalo bez povšimnutia ústavného súdu ani procesné pochybenie okresného súdu, v dôsledku ktorého bolo uznesenie okresného súdu

o znaleckom dokazovaní z 20. marca 2006 doručované ustanovenému súdному znalcovi [REDACTED] až v priebehu februára 2007 (pokyn zákonnej sudkyne na doručovanie na č. 1. 204).

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd svojou neefektívnou činnosťou v napadnutom konaní spôsobil vznik zbytočných prietahov, čím porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Z prehľadu procesných úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva, že okresný súd na pojednávaní 10. marca 2015 vyhlásil medzitýmny rozsudok s výrokom „nárok žalobcu čo do základu nároku je daný, o výške pohľadávky a trovách konania súd rozhodne v konečnom rozsudku“. Napadnuté konanie vo veci sťažovateľky, čo sa týka „výšky pohľadávky“ a „trov konania“ (teda vo veci predmetu konania – zaplatenia finančnej pohľadávky, pozn.), nie je teda do času rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti skončené ani v prvostupňovom súdnom konaní, a preto ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cb 281/2001 konal bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo

alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľka sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 12 500 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vychádzajúc z doterajšej neprimeranej dĺžky napadnutého konania, ako aj s prihliadnutím na charakter neefektívnej a nesústredenej činnosti okresného súdu, ústavný súd dospel k názoru, že priznanie finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € bude primerané konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci (bod 3 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátom JUDr. Miroslavom Pekárom. Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2013, ktorá bola 804 € (za 2 úkony urobené v roku 2014), a z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá bola 839 € (za 1 úkon urobený v roku 2015).

Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti a vyjadrenie z 13. apríla 2015) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky

č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Za dva úkony vykonané v roku 2014 tak priznal po 134 €, t. j. spolu 268 €, režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony vykonané v roku 2014 po 8,04 €, za jeden úkon vykonaný v roku 2015 priznal 139,83 €, čo spolu s režijným paušálom 8,39 € po zvýšení o 20 % DPH (právny zástupca sťažovateľa je platcom DPH, pozn.) predstavuje sumu 518,76 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2015